

DAGVLINDERS (LEPIDOPTERA RHOPALOCERA) IN BELGIË, BEDREIGDE EN UITGESTORVEN SOORTEN.

Door M. Baguette en Ph. Goffart werden in 1991 als bedreigd vermeld die soorten welke in België geen leefbare populaties konden verwekken. √16 soorten waaronder *Lysandra bellargus*, *Maculinea teleius*, *Lycaeides argyrognomon*, *Pseudophilotes baton* zijn waarschijnlijk reeds uitgestorven. Andere soorten zoals *Fabriciana niobe*, *Maculineaalcon* en *Heteropterus morpheus* schijnen beperkt tot enkele kleine sites. Onder de bedreigde soorten mag men, zo menen we, ook de soorten opnemen (een 35-tal) die door de bovengenoemde auteurs kwetsbaar (vulnerable) worden genoemd. Voorbeelden hiervan zijn *Iphiclides podalirius* (?), *Aporia crataegi* en *Limenitis populi* (beide nog algemeen in de Ardennen), *Lycaena helle*, *Coenonympha tullia*. Deze kwetsbare soorten hebben als biotoop graslanden op kalkbodem, alluviale weidegronden, turf en veengronden, hoogstammig loofbos die alle zeldzaam zijn geworden in België of zelfs alleen nog bestaan in de hoge Ardennen. Sommige van deze soorten die moeilijk te vinden zijn (especies indéterminées) vallen ook onder deze categorie omdat hun biotoop zeer beperkt is in oppervlakte en hun vliegtijd soms ook zeer kort bvb. *Nordmannia acaciae*, *Strymonidia spini*, *Strymonidia walbum*, gebonden aan zeer beperkte biotopen zijn bvb. *Melitaea didyma* en *M. phoebe*, terwijl ons land een grensland is voor *Chazara briseis* en *Arethusana arethusa*. Sommige zogenaamde niet bedreigde soorten zullen trouwens misschien ook bedreigde soorten worden zoals *Leptidea sinapis*, nu nog algemeen in de Ardennen of *Melanargia galathea*, nog tamelijk algemeen in de Ardennen. Als uitgestorven soorten moeten aanzien worden *Colias palaeno* (de pogingen van Janssens 1983 en Wery zijn mislukt) *Hypodryas maturna* werd begin van deze eeuw nog uit ver van elkaar gelegen lokaliteiten vermeld. Sedertdien is niets meer bekend. *Hipparchia statilinus* kwam volgens Janssens (1983) nog voor op buntgras (*Corynephorus canescens*) in de Kempen en is er nu verdwenen. *Lopinga achino* werd vroeger gevonden in de bossen van de Pays de Gaume maar is niet meer gevonden sedert 1926. *Plebicula dorylas* kwam vroeger voor op de kalkgronden van de Maasvallei, de Calestienne en Belgisch Lotharingen en is sedert 1950 niet meer gezien. *Pyrgus carthami*, vroeger in de Pays de Gaume niet zeldzaam, is sedert begin van de 20^e eeuw niet meer gevonden en *Pyrgus armoricanus* schijnt sedert 1956 uit onze fauna verdwenen. Noteer dat we ook konden uitvinden waarom *Parnassius apollo* voor onze fauna soms wordt vermeld: het is een louter toevallige vermelding voor Pays de Gaume rond 1990 door J.P. Jacob, het is geen inlandse vlinder.

Soort	Kategorie UICN
<i>Papilionidae</i>	
<i>Iphiclides podalirius</i>	zeer bedreigd
<i>Papilio machaon</i>	niet bedreigd

<i>Parnassius apollo</i>	toevallig
<i>Pieridae</i>	
<i>Anthocaris cardamines</i>	niet bedreigd
<i>Aporia crataegi</i>	zeer bedreigd
<i>Colias australis</i>	zeer bedreigd
<i>Colias crocea</i>	niet bedreigd, zwerver
<i>Colias hyale</i>	niet bedreigd, zwerver en inlands
<i>Colias palaeno</i>	uitgestorven
<i>Euchloe ausonia</i>	toevallig
<i>Gonopteryx rhamni</i>	niet bedreigd
<i>Leptidea sinapis</i>	niet bedreigd
<i>Pieris brassicae</i>	niet bedreigd
<i>Pieris napi</i>	niet bedreigd
<i>Pieris rapae</i>	niet bedreigd
<i>Pontia daplidice</i>	toevallig
<i>Nymphalidae</i>	
<i>Aglais urticae</i>	niet bedreigd
<i>Apatura ilia</i>	niet bedreigd
<i>Apatura iris</i>	niet bedreigd
<i>Araschnia levana</i>	niet bedreigd
<i>Argynnis paphia</i>	zeer kwetsbaar
<i>Boloria aquilonaris</i>	zeer kwetsbaar
<i>Brenthis ino</i>	zeer kwetsbaar
<i>Clossiana dia</i>	zeer kwetsbaar
<i>Clossiana euphrosyne</i>	zeer kwetsbaar
<i>Clossiana selene</i>	zeer kwetsbaar
<i>Eurodryas aurinia</i>	zeer kwetsbaar
<i>Fabriciana adippe</i>	zeer kwetsbaar
<i>Fabriciana niobe</i>	bedreigd
<i>Hypodryas maturna</i>	uitgestorven
<i>Inachis io</i>	niet bedreigd
<i>Issoria lathonia</i>	bedreigd
<i>Limenitis camilla</i>	niet bedreigd
<i>Limenitis populi</i>	zeer kwetsbaar
<i>Melitaea cinxia</i>	bedreigd
<i>Melitaea diamina</i>	zeer kwetsbaar
<i>Melitaea didyma</i>	onzeker, bedreigd?
<i>Melitaea phoebe</i>	onzeker, bedreigd?
<i>Mellicta athalia</i>	zeer kwetsbaar
<i>Mellicta aurelia</i>	zeer bedreigd
<i>Mesoacidalia aglaja</i>	zeer kwetsbaar
<i>Nymphalis antiopa</i>	zeer kwetsbaar

<i>Nymphalis polychloros</i>	zeer kwetsbaar
<i>Polygonia c-album</i>	niet bedreigd
<i>Procllossia eunomia</i>	zeer bedreigd
<i>Vanessa atalanta</i>	niet bedreigd, zwerver, inlands
<i>Vanessa cardui</i>	niet bedreigd, zwerver
Satyridae	
<i>Aphantopus hyperantus</i>	Niet bedreigd
<i>Arethusana arethusa</i>	onzeker, bedreigd?
<i>Chazara briseis</i>	onzeker, bedreigd?
<i>Coenonympha arcania</i>	niet bedreigd
<i>Coenonympha glycerion</i>	zeer bedreigd
<i>Coenonympha hero</i>	onzeker, waarschijnlijk bedreigd
<i>Coenonympha oedippus</i>	toevallig
<i>Coenonympha pamphilus</i>	niet bedreigd
<i>Coenonympha tullia</i>	zeer kwetsbaar
<i>Erebia aethiops</i>	zeer kwetsbaar
<i>Erebia ligea</i>	zeer bedreigd
<i>Erebia medusa</i>	zeer bedreigd
<i>Hipparchia fagi</i>	toevallig
<i>Hipparchia semele</i>	zeer kwetsbaar
<i>Hipparchia statilinus</i>	uitgestorven
<i>Lasiommata maera</i>	zeer kwetsbaar
<i>Lasiommata megara</i>	niet bedreigd
<i>Lopinga achine</i>	uitgestorven
<i>Maniola jurtina</i>	niet bedreigd
<i>Melanargia galathea</i>	niet bedreigd
<i>Pararge aegeria</i>	niet bedreigd
<i>Pyronia tithonus</i>	niet bedreigd
Riodinidae	
<i>Hamearis lucina</i>	zeer kwetsbaar
Lycaenidae	
<i>Agrodiaetus damon</i>	uitgestorven
<i>Aricia agestis</i>	niet bedreigd
<i>Callophrys rubi</i>	niet bedreigd
<i>Celastrina argiolus</i>	niet bedreigd
<i>Cupido minimus</i>	niet bedreigd
<i>Cyaniris semiargus</i>	zeer kwetsbaar
<i>Everes argiades</i>	onzeker, zwerver
<i>Glaucopsyche alexis</i>	zeer bedreigd
<i>Heodes tityrus</i>	zeer kwetsbaar
<i>Heodes virgaureae</i>	zeer kwetsbaar
<i>Lampides boeticus</i>	onzeker, zwerver

<i>Lycaeides argyrognomon</i>	zeer bedreigd
<i>Lycaeides idas</i>	zeer bedreigd
<i>Lycaena dispar</i>	zeer kwetsbaar
<i>Lycaena helle</i>	zeer kwetsbaar
<i>Lycaena phlaeas</i>	niet bedreigd
<i>Lysandra bellargus</i>	zeer bedreigd
<i>Lysandra coridon</i>	zeer kwetsbaar
<i>Maculineaalcon</i>	zeer bedreigd
<i>Maculinea arion</i>	zeer bedreigd
<i>Maculinea rebeli</i>	zeer bedreigd
<i>Maculinea teleius</i>	zeer bedreigd
<i>Nordmannia acaciae</i>	onzeker
<i>Nordmannia ilicis</i>	niet bedreigd
<i>Palaeochrysophanus hippothoe</i>	zeer kwetsbaar
<i>Plebejus argus</i>	zeer kwetsbaar
<i>Plebicula dorylas</i>	uitgestorven
<i>Plebicula thersites</i>	zeer bedreigd
<i>Polyommatus icarus</i>	niet bedreigd
<i>Pseudophilotes baton</i>	zeer bedreigd
<i>Quercusia quercus</i>	niet bedreigd
<i>Strymonidia pruni</i>	niet bedreigd
<i>Strymonidia spini</i>	onzeker
<i>Strymonidia w-album</i>	onzeker
<i>Thecla betulae</i>	niet bedreigd
Hesperidae	
<i>Carcharodus alceae</i>	onzeker
<i>Carterocephalus palaemon</i>	zeer kwetsbaar
<i>Erynnis tages</i>	niet bedreigd
<i>Hesperia comma</i>	zeer kwetsbaar
<i>Heteropterus morpheus</i>	zeer bedreigd
<i>Ochlodes venata</i>	niet bedreigd
<i>Pyrgus alveus</i>	toevallig
<i>Pyrgus armoricanus</i>	uitgestorven
<i>Pyrgus carthami</i>	uitgestorven
<i>Pyrgus malvae</i>	zeer kwetsbaar
<i>Pyrgus serratulae</i>	onzeker
<i>Spialia sertorius</i>	zeer kwetsbaar
<i>Thymelicus acteon</i>	zeer kwetsbaar
<i>Thymelicus lineola</i>	niet bedreigd
<i>Thymelicus sylvestris</i>	niet bedreigd

Samengevat:

Uitgestorven	8	7%
Zeer bedreigd	16	13%
Zeer kwetsbaar	35	29%
Onzeker	13	11%
Niet bedreigd	42	35%
Toevallig	6	5%

N.v.d.r. : Voor Vlaanderen is er in 1999 een werk verschenen Dagvlinders in Vlaanderen, ecologie, verspreiding en behoud (zie Atalanta juli 1999), een zeer compleet werk van Dirk Maes en Hans Van Dyck. Dit werk is beschikbaar in de bibliotheek van Atalanta en kan op de maandelijkse vergaderingen geraadpleegd worden na aanvraag bij de secretaris of op de redactie.